

MAGVETÉS

TÖRÖKKOPPÁNY, SZOROSAD, SOMOGYDÖRÖCSKE, MIKLÓSI, KÁRA, ZICS, SOMOGYEGRES,
KAPOLY, SOMOGYMEGGYES, PUSZTASZEMES ÉS KERÉKI KÖZSÉGEK
EGYHÁZI KULTURÁLIS LAPJA

2025. XXXIII. évf.

– 4. szám –

IV. negyedév

KÉSZÍTSÉTEK AZ ÚR ÚTJÁT!

Mindig és mindenütt kockázatos az igazság hirdetésére vállalkozni. Nem véletlen, hogy az Ószövetségben is üldözték a prófétákat. Azokat a bátor férfiakat, akik a királyoknak is szemére vetették bűnös magatartásukat. Figyelmeztették a népet is, hogy rossz az útirányuk és a pusztulásba rohannak. Sajnos, igen sokszor meghallgatás helyett elnémították szavukat. Jobban kedvelték a hízelkedő beszédet, mint a bűn rongyait letépő ítéletet.

Keresztelő Jánost nevezzük az Ószövetség utolsó prófétájának, aki mint Jézus kortársa, meghirdette a messiási idő eljövételét. Kemény szavakkal osztorozta a bűnben fetregő embereket és arra figyelmeztette őket, hogy a Messiást életük megváltoztatásával kell fogadniuk.

Általános tapasztalás, hogy emberi világunkban az élet nem halad mindig az isteni törvények útján. Az ember törékeny szabadsága birtokában letérhet az igazság, a jóság útjáról. Bűnt bűnre halmozva megronthatja saját és embertársai életét. Ezért is van nagy szükségünk olyan emberekre, akik, mint az igazság és szeretet megszállottai fülünkbe kiáltják: *Emberek, álljatok meg, térjete meg, mert másként vesztetekbe rohantok!*

Erre a feladatra vállalkozott Keresztelő Szent János is, amikor rendíthetetlen bátorsággal hirdette a megtérés kötelességét. Az evangélium szerint a pusztában megszólaló prófétához tömegesen vonultak ki a városok, falvak lakói, és sokan őszintén megvallották bűneiket. Az újrakezdés reményét hirdette meg a próféta, hogy felébressze az emberek alvó lelkiismeretét.

Veszedelemes dolog lenne meghátrálnunk a gonoszság erői előtt és lebecsülnünk az igazság és jóság erejét. Nem eshetünk a hallgatás bűnébe!

Az egyik indiai államban, Pradesben történt: Az ország területét hatalmas őserdők borították, de az üzletelő pénzemberek irtani kezdték a fákat, felparcellázták a földeket és egyre több házat építettek. Ennek következtében megromlott a levegő minősége, a környezet tisztasága. Szerencsére akadt

néhány okos és bátor férfi, akik megszervezték a lakosságot a tiszta levegőt termelő erdők megmentésére. Így aztán, amikor megjelentek az erdőt irtó munkások, az emberek útjukat állták és kijelentették: „Előbb minket kell megölnötök, hogy az erdőt kiirtsátok!” A nyereszkes üzletemberek kénytelenek voltak meghátrálni az egységes népakarat előtt. A sikeres ellenállás

mellett a föllekesült emberek arra is vállalkoztak, hogy a kivágott erdő helyén új fákat és bokrokat ültettek.

Több ember és intézmény visszaél a hatalmával, befolyásukkal és az „élet fáit” irtogatják, megrontják erkölcsi életünk levegőjét. Nemcsak a hitet irtogatják az emberek lelkében, hanem különféle hamis jelszavak hangoztatásával végzik romboló munkájukat. „Művészinek” kikiáltott filmekben mutogatják a rablást, lopást, gyilkosságot, házasságtörést és erkölcsi nihilizmusra nevelik az ifjúságot.

Nyilvánvaló, hogy a bűn elleni harcot önmagunkban kell elkezdenünk. Bölcsen jegyezte meg valaki: „Köny-

nyebb megvédeni lábad épségét egy szandállal, mint szőnyeggel borítani az egész Földet.” (A. Mello)

Az evangéliumból azt is tudjuk, hogyan végződött Keresztelő János hősi élete. A történelem folyamán nem ő az első és utolsó, aki vértanúként fejezi be életét. Egyik filmrendezőnk bölcsen jegyezte meg: „Gyűlölöm az olyan korokat, amikor az embernek mártírnak, szentnek, vagy hősnek kell lennie, hogy megőrizhesse emberségét...”

Sajnos, mi egy ilyen korban élünk. Ez a körülmény azonban nem törheti le hívő lelkesedésünket. Meg lehet menteni az erdőket, meg lehet menteni a bűn átka alatt nyögő világot. Hiteles keresztény életünkkel erőt meríthetünk attól, *aki értünk emberré lett.*

György Attila nyomán

A világ a pusztulás felé rohan, ha nem áll meg Jézus szent jele előtt. Heródest elfelejtették, a bölcsék hazamentek és eltűntek az ismeretlenség homályában. Jézus azonban köztünk maradt és él!

Magyar–Török Barátság Park

Évszázadok után újra török zászló lengett Koppányban 2025. október 11-én. A korhű ruhába öltözött „janicsárok” elsütötték mozsárgyújtukat és kanócos puskáikat. Ezen a napon adtuk át az egykori török gőzfürdő rekonstruált romját a Török Köztársaság budapesti nagykövete, *Gülşen Karanis Ekşioglu* részvételével.

2019 őszén kezdődött a megelőző feltárás *Molnár*

tenni a török fürdő részeit, esetleg beáldozva a vendég-házunk épületét is, vagy a jelenlegi terepszinten a rom rekonstrukcióját mutatjuk be. Ez utóbbit választottuk. A projekthez sikerült forrást szereznünk, amelyért külön köszönet illeti *Witzmann Mihály* képviselő urat.

Az idei évben elkezdődhetett a fizikai megvalósítás 130 millió forintból TOP Plusz forrásból, amelyet 2 év előkészítő munka (pályázat-

írás, közbeszerzés stb.) előzött meg.

A munkálatok nemcsak a rom falainak építésére terjedtek ki, hanem az egész terület parkosítására, kültéri bútorok beszerzésére, térvilágítás kiépítésére is. Továbbá elkészült az egykori fürdő digitális feldolgozása, amelyhez makett, kisfilm és egyéb digitális tartalom is kapcsolódott.

A vendégház épületére kifeszített vásznon pedig a fürdő épületének rekonstru-

ált képei láthatók, komplex vizuális élményt nyújtva az ide látogatóknak. Az egykori kupola imitációja is segíti, hogy az érdeklődők elképzelhessék az egykori fürdőt.

Ezen a napon egy emléktáblát is avattunk és a rom területét Magyar–Török Barátság Parknak neveztük el *Zana István* kezdeményezésére. A makett és a kisfilm a közeli Hangyaházban később is megtekinthető.

Varga György
Törökkoppány polgármestere

István, a Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum régészének irányításával. A két ütemben végzett ásás során sikerült az egykori fürdőt megtalálni és feltárni, amelynek folyamatáról múzeumi publikáció is készült (*Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei, 2020(7), 198-201.*), és a Magvetés oldalain is beszámoltunk róla. (*Magvetés 2019/4., 7.*) A feltáráshoz az anyagi forrást Törökkoppány Önkormányzata, a Völgy Hangja Egyesület és a Multicoop Kft. biztosította.

A rom a jelenlegi talajszint alatt mintegy 1,5-2 m mélységben volt, így választanunk kellett, az eredeti helyen és mélységben próbáljuk meg bemutatathatóvá

A koppányi török fürdő

A törökök fejlett fürdőkultúrájára utal, hogy *Evlia Cselebi* Avilágutazó, aki a hódoltság területét végig járta, 42 településről mintegy 70 fürdőt említ. Koppányról is részletes beszámolót hagyott az utókorra 1664-ből. Ebből tudjuk, hogy két fürdője is volt a szandzsák székhelynek, az egyik a *belső várban levő Szulejmán khán fürdője, a másik a külső városban levő fürdő*. Ez utóbbinak nagy részét tárták fel, az egykor a belső várban levőnek a pontos helyét még nem tudjuk, de az lehetett az ősi, már a neve miatt is. Szokás volt, hogy az első dzsámikat és jelentős épületeket is a hódító szultánról nevezték el, akkor is, ha nem járt az adott településen.

Koppányban a külvárosi lehetett a közfürdő, amit mindenki használhatott, feltehetően a belső várban levőt a szandzsák bég családtagjainak és illusztris vendégeinek tartották fenn.

Általában egy város elfoglalása után néhány éven, évtizeden belül fürdőket is létesítettek. Ha meleg víz tört fel, akkor termálfürdőt, ahol hévforrás nem volt a közelben, ott gőzfürdőket építettek. Minden bizonnyal Koppány mindkét fürdője gőzfürdő (*hammám*) lehetett, amit mindenképpen komoly építőmunkával alakítottak ki, hiszen egy silány épület nem fűthető ki kellőképpen. Ahol tehát róluk olvasunk, ott egészen biztosan jelentős beruházással számolhatunk. A koppányi fürdő megmaradt részeiben nagyon sok faragott kő volt másodlagosan beépítve. A koppányi prépostság és a környék egyházi épületeinek bontásából származhattak azok a gótikus kövek, amelyek közül egyet a rekonstruált romba is befoglaltak.

A teljesen kiépített fürdő öltözőteremből (*dzsámekán*), átmeneti helyiségből (*szogukluk*) és forró fürdőteremből (*harara*) állt. Ez utóbbinak a közepét azonban nem medence, hanem sokszor egy nagy márványlap, a „köldökkő” (*göbektasi*) foglalta el, amely masszírozásra szolgált. A fal mentén kis mosdómedencék (*kurna*) sorakoztak, ezekből locsolgatták felhevült tagjaikat a vendégek. Nagyobb épületek esetében a fürdőterem mellett kisebb kamrák (*halvet*) is nyíltak. A fürdőtértől elválasztva állt a víztartály és a fűtökemence (*külhán*), ahonnan a forró levegő a padló alatt elhelyezkedő fűtőrendszerbe áramlott. A koppányi fürdőnek falsíkból kiugró részét illemhelyként értelmezték, amin átfolyt az elhasznált víz.

A törököket nemcsak a kedvtelés sarkallta fürdő építésére, hanem például a jó cselekedetek iránti igény is. Fontos volt a muszlim hívők közösségének szolgálata, amely vallási szempontból kegyes cselekedetnek (*szeváb*) számított. A jótékonykodás öregbítette is az alapító hírnevét. S bár a fürdő használata általában nagyon olcsó volt, mégis bevételhez juttatta

az alapítót, amelyet azután más kegyes alapítványok (*vakuf*) ellátására fordíthatott, például dzsámijának alkalmazottjait fizethette belőle. A hódoltsági fürdők többsége ilyen alapítványi intézmény, többszörösen is nyereséges vállalkozás lehetett. A fürdő alapítás annyira komoly ügynek számított, hogy a szultán beleegyezésére is szükség volt hozzá. Bár egy-egy fürdő a legkorábbi időktől működött, az igazi nagy építkezési hullám az 1560-as években kezdődött.

Fontos török történeti forrás *Szokollu Musztafa* budai pasa életrajza. Az ismeretlen szerzője Budán alkotta meg művét 1591-ben.

Szokollu Musztafa nevét 17 fürdővel kapcsolatban említik. Nem mindegyik volt a saját alapítása, egyeseket megszerzett, másokat talán csak átépített, felújított. Szokollu Musztafa vakuf levelében egy budai fürdő – a későbbi Rác – esetében egyértelműen vásárlásról olvashatunk, hatszor csak azt tudjuk meg, hogy a fürdő a pasa birtokában van, nyolcszor pedig egyértelműen a jeles férfiú az építető. 16. század második fele tekinthető a fürdőélet csúcspontjának, ekkor kapnak fürdőt a szerényebb igazgatási központok is, például Nógrád, Szécsény vagy Tolna.

Szokollu Musztafa budai pasa életrajzában írták, hogy Koppány városban egy tökéletes szépségű gőzfürdőt építtetett [...] a várban egy páratlan gőzfürdőt építtetett”.

Mit érdemes tudnunk a koppányi török fürdő építetőjéről? Boszniai származású nagybátyja, *Szokollu Mehmed* 1565 és 1579 között a birodalom nagyvezire volt, aki sokat segíthetett unokaöccse felemelkedéséhez. A temesvári vilajet adószedője rövidesen szegedi és hercegovinai bég lett, utóbb Bosznia helytartója, begler bégeje. Akkor kerülhetett a budai vilajet élére, amikor Arslán 1566-ban Palotánál a magyar hadakkal szemben kudarcot vallott és ezért a szultán elküldte neki a selyemzsínórt. A megfojtott pasa helyére 1566. augusztus 3-án nevezték ki Musztafát.

Szokollu Musztafa temette el Szigetvár elestét követően Zrínyi Miklós holttestét, valamint ő emeltette Szigetvár közelében azt a türbét, ahova Szulejmán belső szerveit temették. Ő volt a leghosszabb ideig, 12 éven át pasa Budán. Több dzsámit, fürdőt, karavánszerájt, iskolát építtetett a hódoltsági központban. Az említett forrás szerint tehát a koppányi török fürdőket is ő építtette valamikor az 1560-as évek végén, vagy az 1570-es évek elején.

A sikeres budai pasa végzetét egy szerencsétlenség okozta: 1578. május 19-én villámcsapás következtében felrobbant a budai löporraktár. A természeti katasztrófa óriási kárt és kb. 1500 ember halálát okozta. Bár Musztafa pasa mindent megtett a károk gyors elhárításának érdekében, a Portán kegyvesztett lett. Ő is megkapta a selyemzsínórt, azaz a szultáni felszólítást, hogy fojtsák meg.

A koppányi fürdő felújított romjai közt sétálva elmerenghetünk azon, hogy lám a hatalmasokat sem kerüli el a végzete.

Imre atya

A török fürdő makettje

Márton-napi felvonulás az iskolában

Egy új hagyomány erősödése

November 14-én tartottuk meg a Török-koppányi Általános Iskola Márton-napi programját, amelyet hetek óta tartó készülődés előzött meg. Bár nem régi hagyományról van szó, a rendezvény alapjai tavaly születtek meg egy kezdeményezésből, amelynek sikerét látva idén is folytattuk a szervezést. Külön köszönet illeti az önkormányzatot, amiért ismét mellénk állt, és támogatásával lehetővé tette, hogy a program tovább fejlődjön és még több embert megszólítson.

Az előkészületek során az osztályfőnökökkel és pedagógusokkal közösen minden osztály lámpásokat készített, gyakoroltuk a Márton-napi énekeket és verseket, és ün-

napi díszbe öltöztettük a tantermek ablakait is. A közös munka már önmagában is közösségformáló élményt adott. A rendezvény kezdetén Imre atya érkezett hozzánk, aki a gyerekek számára közvetlen és élményszerű módon mesélt Szent Márton életéről és az ünnep eredetéről. Meghitt pillanat volt, amikor a gyerekek saját készítésű lámpása-

ikkal bevilágították az iskola auláját: a fény, az ének és a vers együtt különleges hangulatot teremtett. Innen indult a lámpásos felvonulás a falu utcáira, amelyhez a vártnál jóval több szülő és család csatlakozott. Az alsósok egy rövidebb körön vettek részt, a felsősök pedig ellátogattak az idősek otthonába is. Az ott élők szeretettel fogadták a gyerekeket, akik énekeltek és verssel kedveskedtek nekik. A két csoport a piactéren találkozott ismét, ahol az önkormányzat jóvoltából kis meglepetés várta a közösséget.

A kivilágított piactéren sült libával, kacsával és friss rétesekkel készültek, valamint Márton-napi tüzet is gyújtottak. Külön öröm volt látni, ahogy a gyerekek felszabadultan gyűltek a tűz köré: énekeltek, jókedvűen beszélgettek, és láthatóan na-

gyon jól érezték magukat. A jó hangulatú, fényekkel teli piactéren eltöltött idő igazi közösségi élményt adott mindenkinek. A tavaly útjára indított kezdeményezés idén tovább erősödött, és láthatóan egy új, a települést összekapcsoló közösségi hagyomány születik. A program sikere a pedagógusok, a családok, az idősek otthona és különösen az önkormányzat együttműködésének köszönhető. Hálásan köszönjük mindenkinek, aki hozzájárult ahhoz, hogy ez a program idén is megvalósulhatott.

Botos Eliza

Adventi készülődés

**Uram, Jézus Krisztus,
a Te jövedeledre készülünk:
csendben, egyszerű szívvel,
testvéri egységben.**

**Tisztíts meg bennünket mindattól,
ami akadályoz, hogy befogadjunk
Téged és egymást!**

**Taníts meglátni a másokban a Te arcodat,
hallgatni a Te szelíd szavadat,
és engedd, hogy a Te békéd formáljon minket!**

**Gyűjts fényt szívünkben,
hogy a várakozás napjai szeretetté érjenek!
Amen.**

Az advent arra hív, hogy ne mások útját akarjuk javíthatni, hanem a saját szívünk ösvényét tisztítsuk, szépítsük. Minden öszinte törekvés, minden kimondott kedves szó, minden újrakezdés kisimítja az Úr jövetelének útját. Ha a szívünkben béke lesz, az Ő érkezése már nem kívülről, hanem belülről ragyog fel.

Ünnepeink értékét a rá való készülődés jelzi. Adventünk előre mutatja, hogy milyen karácsonyunk lesz. Istent váró, a szeretetet beengedő, vagy külsőségekben elvesző dinom-dánom.

Örülünk, hogy falvainkban egyre jellemzőbb lesz a betlehemállítás, közösséget összekovácsolni akaró adventi rendezvény. Többre bennünket is meghívunk, s ahogy időnk engedi el is megyünk. Az idén többek között Pusztaszemesre, Kapolyra, Miklósiba. Számunkra tán a hajnali monostori rorate miséken kívül a somogydöröcskei adventi rendezvények a legbensőségesebbek. Talán azért is, mert nem tűnnek egyszeri, kipipálandó rendezvényeknek. Mind a négy karácsonyt váró hétvégén, a szombat esti mise után kivonulunk a szabadtéri betlehemhez, közösen éneklünk, Gábor felolvas egy-egy rövid elmélkedést kicsiknek és nagyoknak. A Szabó-Minda család jóvoltából a résztvevőknek meleg teát, a felnőtteknek forralt bort kínálnak. A süteményeket készítőket fel se lehet sorolni, mert szerencsére egyre többen lesznek. Akit az előző héten kínáltak, a következő hétvégén már belső készíttetéssel érez, hogy ő is kínálhasson. Így egyre nagyobb lesz a választék, s egyre többen is leszünk, hiszen a szeretetet tovább kell adni. Erre tanít, erre hív bennünket Jézus.

Szerk.

Dűlőneveink nyomában, 30.: Csaba (2. rész)

Az előző számunkban beszámoltunk a Kapoly melletti középkori Csabáról, a 13-14. században a királyi kápolnahordozók falujáról.

A török hódoltság Somogy nagy pusztulását hozta. Csaba falu is teljesen áldozatul esett a környék 143 éven át tartó idegen uralmának. Valamikor a 17. század közepe előtt szűnhetett meg. Hasonlóan Kárához, Zicshez, a 18. században már nem az eredeti faluhelyen építették fel az újabb telepesek a kis házaikat, hanem attól délre. 1787-ben Csaba-pusztát a Mérey család birtoka. Az 1841-es térkép is feltünteti a Kis-Koppány patak mellett.

Csaba a 19-20. században házasságok révén a Hadik, a Roden végül a Welsersheimb családok kezében volt. A ma szociális otthonként működő egykori tabi Welsersheimb-kúria („kastély”) tulajdonosáról, Welsersheimb Zénóról (1835-1921) kapta régi nevét, aki az Osztrák-Magyar Monarchia honvédelmi minisztere is volt. Amikor Tabon tartózkodott, nyilván többször kijárt a csabai majorjába is. (Tóth Tibor tanár úr információi.)

A Veszprémi Egyházmegye 1905. évi sematizmusa (névtára) szerkesztésekor Csabán 35 katolikus, 5 evangélikus és 4 református lakost számoltak össze. A következő években népesebb lett az ősi település, 1916-ban már 60 katolikus és 20 evangélikust írtak össze Csabán.

A 2. világháború utáni politikai és gazdasági változások hatására a puszták a környékünkön egymás után szűntek meg. Csabán az Állami Gazdaság állattartó telepét alakították ki. A 68 éves Kalányos Márton, aki Csabán, a vasúti pálya déli oldalán létesített cigánytelepen született, s az utolsók között jött be Kapolyra lakni, jól emlékezett még az egykori épületekre. A műúttal azonos irányban, egymással párhuzamosan 2 nagy tehénistálló volt, Kapoly felé, az istállókra merőlegesen egy magtárat építettek. Mellette kibetonozott siló és melaszos gödrök voltak. Tovább nyugatra egy nagy kút, amelyből az állatokat itatták, de a puszták lakói is onnan húzták a vizet mindennapi életükhöz. A kút közelében, az istállókhoz azonos tájolású két hosszanti, nyeregteretű cselédházban magyar családok laktak.

A kút mellett a síneken keresztül kis átjáró út vezetett a közeli cigánytelepre. Itt kb. 20 kis kunyhó, putri készült nagyjából félkörben. Egyforma módon épültek ezek a kis hajlékok. Rudakat vertek le, a közét ágakkal befönték és besározták, tetőt szerkesztettek fölé. A nagyjából 3x3 m-es belső helyiség volt a lakószoba. Nyugati oldalán egy kívülről fűthető kemenca adta a meleget, körülötte aludt az egész család, legalább 5-6 ember. A nagyobb családoknak kicsit nagyobb kunyhót

A csabai kápolnavivők hagyatéka lehet ez a középkori csavar

MÚLTIDÉZŐ

építettek. A lakóhelyiség előtt néhány négyzetméteres fedett előteret alakítottak ki, az asszonyok ott főztek vasállványra tett bográcsban. A rokon családok lakóhelyét egymáshoz közel építették fel. Disznókat, tyúkokat is tartottak saját szükségletükre.

A cigánytelep keleti oldalán meredek, ősi út vezetett Dombi-Csabára. Ennek az újabb helyre telepedett pusztának nem ismerjük középkori előzményét. Ott csak egy nagyobb tehénistállóra, két lakóházra és egy nagy kútra emlékeznek az adatközlők. Csak az állatok gondozói laktak Dombi-Csabán, egy-két család. A fejős teheneket gondozták, minden reggel bivalyos fogattal vitték le a meredek úton az állomásra a friss tejet. Dombi-Csaba 1960 körül szűnt meg, a vasút mellett kiépült Csaba kicsit később. Ledózeroltak mindent, a helyén kezdte meg a működését 1969-ben a Budapesti Vegyipari Gépgyár 3. sz. (tabi) Gyáregysége, közismert nevén a BVG. Épületeinek nagy részét, a betoncsarnokokat többszöri tulajdonosváltás után 2021-ben bontották le, hogy más üzemet létesíthessenek a területen.

Az évezredes múltú templomos hely, Csaba helyén, ahogy a Dombi-Csabán is napjainkban száraz kukoricát zörget az őszi szél.

Dr. Sipos Imre

Képesfák pusztulása

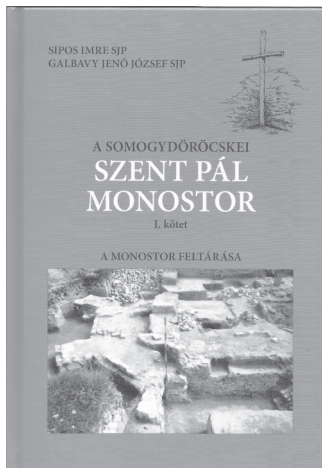
A nagy szárazsággal járó klímaváltozásnak súlyos következményei vannak már környezetünkben is. Az ideai aszályban sajnos kiszáradt többek között két jeles tölgy is a tágabb környékünkön.

Az andocsi zarándoklatok közismert megállóhelyei voltak a képesfák, ahol imádkoztak, megpihentek a búcsús zarándokok. Idős fákra hajdanában egy szentképet tettek, hogy egyértelműsítsék a kijelölt fák szakrális jellegét és megóvják azokat a kivágástól.

A Madarasi-erdő déli végéhez közel, egy ősi útkereszteződésnél a hagyomány szerint 1931-ben a fehérvári búcsúsok szegelték fel egy már akkor nagy fára az őrangyalok képét. A középkortól a közelében volt a Zics – Csicsal és az Andocs – kapolypusztai út kereszteződése. Miután az első kép tönkrement, helyére 1949-ben az Úti Boldogasszony képét tették fel. Bár a szocializmus évtizedeiben megrongálták a vallásos jelet, de nem veszett el az emléke. Az ezredforduló táján új képek kerültek a fára, egyre több. 2001-ben még egy emlékoszlopot is állítottak mellé, *Nagyvasszonyunk, hazánk reménye – 2001* felirattal.

Sajnos az ideai nyáron az évszázados csertölgy kiszáradt. A ságvári zarándokok másik emlékhelye, a Jabapusztától 1 km-re, egy erdei tisztáson álló tölgy matuzsálem is hasonló sorsra jutott az idén. (Ennek a képesfának történetét a *Magvetés 2001/3. számában részletesen ismertettük az andocsi zarándoklatokkal kapcsolatos cikkünkben.*)

Dr. S. I.

Idén októberben hagyták el a nyomdát szerzetesközösségünk legújabb könyvei.

A kiadásukat az egyik írójának tavaszi súlyos balesete, járásképtelensége serkentette, e nélkül csak évek múltán jelenhetett volna meg ez a két kötet, hiszen a somogyi végeken élő szerzeteseknél jobbára csak a téli időszak alkalmas könyvírásra.

A Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Szerzetesközösség alakulása és a somogydöröcskei Szent Pál monostor újjáépítése nagyon összetartozik. Az Istennek szentelt szerzetesélet értékmentést is jelent. Felélesztését annak a helynek, ahol évszázadokon át sokat imádkoztak és keresték a megszentelődés útját.

A Koppány-völgyét 1543-ban foglalta el a török, akkor néptelenedett el a Szent Pál monostor is, hisz részben felgyújtották. Utána pedig évszázadokon keresztül bontották, építőanyagként hordták el. Kezdték a törökök, főleg a koppányi vár megerősítésére. A török fürdő régészeti feltárásakor a monostor templomának szentélybordáját alkotó idomtégglák közül is előkerült egy.

Úgy tűnt, a hódoltság utáni évszázadok során nyoma sem maradt egy néhai monostornak, sokan még a helyét is elfelejtették.

Törökkoppányi plébános

KÖNYVAJÁNLÁS

elődünk, *Tóth Alajos* atya hívta fel a figyelmünket, hogy valaha milyen értéket rejtettek a döröcskei dombok. Amikor 1983 januárjában először mentünk ki a Szent Dombra, furcsa érzés kerített hatalmába, éreztük, hogy ezen a „megimádkozott” helyen kell kialakítanunk jövőnk szerzeteséletünk központját. A birkalegelőn csupán néhány elmosódó árok, a vakondtúrások földjében némi téglatörmelék jelezte csak az egykori monostor helyét.

Akkortájt a szerzetesrendek be voltak tiltva, mi pedig ismertük az ősi bölcsességet: amiről nem beszélsz, azt nem kell megmagyarázni. Ahogy mondani szokták: „a nagy dolgok csendben születnek...”

Ha az ember elkezd tenni a felismert jót, észreveszi, hogy nem marad egyedül. Nagyon sokan segítettek. *Dr. Magyar Kálmán*, a kaposvári múzeum vezető középkoros régésze vállalta a szakfelügyeletet a feltárás során úgy, hogy megígérte, nem publikál róla semmit, hisz megértette: nem turista látványosságot akarunk létrehozni, hanem szerzeteséletünk lelki központját. Istent kereső helyet, ahogy évszázadokkal korábban is volt. Tanítványaink, barátaink, falvaink jószándékú hívei, külső testvéreink heteken át dolgoztak itt, kutatóintézetek, egyetemek dolgozói, szakemberei vettek részt a fel dolgozó munkában.

Több mint 4 évtized titokban kezdett munkájának csendes kibontakozását követheti végig az olvasó a korlátozott példányszámban, színes képekkel megjelentetett 2 kötetből, amelyek jelenleg csak a templomainkban szerezhetők be. Az első kötet a monostor feltárását ismerteti, a második pedig az újjáépítését.

Szerk.

ANYAKÖNYVI HÍREK 2025. III. negyedév

KERESZTELESEK

Törökkoppányi plébánia területén: Kovács Gergely és Katalin fia, Levente László (aug. 19. – Törökkoppány); Strung Márió és Strungné dr. Kovács Barbara fiai, Zorba György és Zénó József (szept. 21. – Somogydöröcske, Szent Pál monostor),

Kapolyi plébánia területén: Liszi Milán Ádám és Rózsa Kitti fia, Botond István (júl. 6. – Kereki) a keresztség szentségében részesültek.

HALÁLOZÁS

(Zárójelben a temetés helye olvasható)

Törökkoppányi plébánia területén: özv. Baji Dezsőné sz. Darázs Aranka (94 é. – júl. 13.) (Somogydöröcske), özv. Gyenis Jánosné sz. Tobak Rózsa (90 é. – aug. 10.) (Törökkoppány); Dobos Ferenc (85 é. – szept. 3.) (Törökkoppány),

Kapolyi plébánia területén: özv. Sárdi Ferencné sz. Kovács Mária (77 é. – szept. 8.) (Kapoly). elhunyt.

*A meghalt hívek lelke Isten irgalmában
békességben nyugodjon!*

Az inga

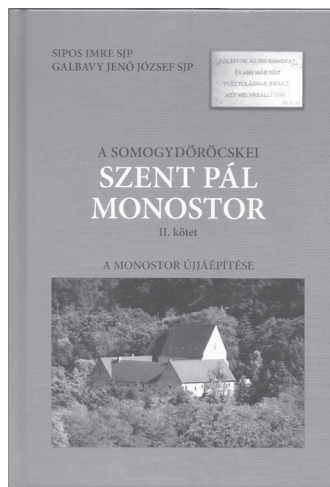
Egy bölcs a dolgozószobájában tartott egy hatalmas ingaórát, amely minden órában ünnepélyes lassúsággal, de ugyanakkor nagy dörgések közepette szólalt meg.

– Nem zavarja? – kérdezte az egyik diákja.

– Nem – válaszolta a bölcs –, mert így minden órában meg kell kérdeznem magamtól, hogy mit csináltam az elmúlt órában.

És te? Te mit csináltál az elmúlt órában?

Ha olvastad a Magvetést, nem hiába telt el az idő!

**Áldott
Karácsonyt
és boldog
Új Esztendőt
kívánunk!**

MAGVETÉS

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség időszakos lapja: SJP szerzetesház 8669 Miklósi, Petőfi S. u. 49. Tel.: 84/385-179. Szerkesztik: **Dr. Szipos Imre SJP atya** és **Galbavy Jenő József SJP prior atya**. Lapindító: † **T. Flink Kornél**. Tördelés: **Iglói János** sen. Nyomás: **NYOMDAKÉSZ KFT.** – 8200 Veszprém, Pázmándi u. 10. Nyomdavezető: **Kész Ferenc**.